

Patty Birkhoff, ervaringsdeskundige bij politie: 'Ik zie dat het lotgenoten helpt'

Meer erkenning PTSS
bij brandweer

Veterans for Animals:
'Dieren zijn fantastisch
en eerlijk'

Win vrijkaartjes
film De Vuurlinie!

De BNMO heeft nog steeds impact en doet er toe!

Hopelijk heeft u allen genoten van onze zomer en zomervakantie en de nodige vitamientjes opgedaan. Voor de BNMO staat het bereiken van impact en toegevoegde waarde centraal in onze missie en kernwaarden. De BNMO is nog steeds een sterk merk. Met onze afdelingen zien wij ook een stabilisering en kleine groei van het aantal leden, iets wat zich lange tijd niet heeft voorgedaan. Ook de verbreding naar alle geüniformeerden past in dit beeld.

Wij kennen, ook in Doorn, weer bestendigheid en zijn als BNMO meer zichtbaar. Een gezamenlijk bereikt resultaat waar wij trots op mogen zijn. Niet alleen bij en tijdens de diverse herdenkingen, zoals recent het programma 'Herdenking Roermond' te Doorn, maar ook bij activiteiten zoals de Airborne Wandeltocht, de Riviercruise i.s.m. stichting Nu of Nooit, de komende Taptoe te Rotterdam en de Invictus Games in Düsseldorf. Het 80-jarige bestaan van de BNMO en de viering van 80 jaar vrijheid in 2025 staan inmiddels ook op de agenda. Zeker omdat ons 75-jarig bestaan, mede door de COVID-19 periode, in afgeslankte vorm is gepasseerd.

Een en ander zal vanaf eind 4e kwartaal en in 2024 moeten gaan resulteren in meer toekomstbestendigheid. Meer samenwerking met anderen is hierin ook essentieel. De uitkomsten van onze enquête en het externe onderzoek zullen 'de dragers' worden om dit te bereiken. Uiteindelijk willen wij met elkaar werken aan een nieuwe 'stip op de horizon'.

Deze uitgave van de Kareoler biedt u weer voldoende informatie, mooie bijdragen die belangrijk zijn ook voor ons en onze toekomst en die ons leren te waarderen en te respecteren. Uiteraard kan het altijd beter of wenst men meer, maar laten wij ons ook realiseren wat er wel kan en hoe goed wij het in Nederland hebben!

Onze dank gaat, zoals altijd oprecht, uit naar onze leden en vrijwilligers. Dank voor uw steun en giften die wij mogen ontvangen. Ook voor onze toekomstbestendigheid is dit essentieel.

Als BNMO zijn wij er voor u met onze vrijwilligers en doen wij er alles aan om datgene te realiseren wat mogelijk is binnen de kaders van wat ons geboden wordt.

Veel leesplezier en geniet ook van de dingen die wél kunnen, graag tot ontmoetens!

*Ronald Odenkirchen,
Algemeen voorzitter*

Foto: Erik Kottier

In dit nummer

Weer op missie in Libanon

Hans Nijs verwerkte zijn in Libanon opgedane ervaringen niet zo gemakkelijk. Het was zijn echtgenote Joyce die merkte dat hij ongewoon gedrag vertoonde. Na de diagnose PTSS volgde hij een behandeltraject dat hij met een terugkeerreis naar Libanon afsloot. Tevens kon hij de belofte aan de weduwe van zijn begin dit jaar overleden kameraad inlossen. "Dat raakte mij behoorlijk."

Foto: Hans Sormani

Trauma na watersnoodramp

Toen hij na een tip van collega's van de Veiligheidsregio terecht kwam bij veteranen voelde Kenny Kicken (38) zich pas echt begrepen. Want de ervaringen die hij als brandweerofficier meemaakte bij de watersnoodramp in Zuid-Limburg van 2021 waren vergelijkbaar met oorlogsomstandigheden. Kicken kreeg er zoveel last van dat hij zelf hulp nodig had. Nu houdt hij lezingen voor brandweercollega's over zijn ervaringen. "Dat geeft mij veel voldoening."

Foto: Roger Dohmen

Colofon

Jaargang 83, 2023, nummer 5

De Kareoler is een uitgave van de BNMO, de bond voor beschadigde militairen en andere geüniformeerden. Het blad verschijnt zeven keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan leden van de BNMO.

Beschermvrouwe

Prinses Beatrix

Hoofdbestuur BNMO

Algemeen voorzitter: Ronald Odenkirchen
Algemeen secretaris: Ruud van Brummelen
Algemeen penningmeester: Wim Jansen a.i.
Commissie Kameraadschap: Joyce van Assen (i.s.m. Ingrid Reemer, afd. Noord-Holland)

Adres

BNMO, Postbus 125, 3940 AC Doorn
tel: 0343-474110
e-mail secretariaat: as@bnmo.nl
www.bnmo.nl

Het IBAN-nummer van de BNMO is: NL22 ABNA 0420127631

Redactie

Ruud van Brummelen, Norbert Dekker, Fred Lardenoye, Sebastiaan Nieuwenhuizen en Ronald Odenkirchen

Aan dit nummer werkten mee

Niek Antonise, Roger Dohmen, Ad Fundum, Daniel Knecht, Willem Knook, Erik Kottier, Mediacentrum Defensie, Hans Sormani, Karin Stroo, Anita Timmer en Marleen Wegman.

Omslagfoto

Omslagfoto: Politievrouw Patty Birkhoff. Foto: Karin Stroo

Redactieadres

Redactie Kareoler, Groenestraat 72, 6531 HS Nijmegen
tel: 024-3481069
e-mail: redactie@kareoler.nl

Ontwerp en vormgeving

Anima communicatie & vormgeving, Millingen aan de Rijn

Lithografie/druk

Senefelder Misset Doetinchem

© LJP Nijmegen/BNMO

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Veteranen helpen dieren

Het begon allemaal met een beer in Bosnië. Dankzij een initiatief van veteraan Colin Bal geniet deze van haar oude dag in Safaripark Beekse Bergen. Inmiddels zet de stichting Veterans for Animals zich met een team van vrijwilligers in voor diverse dierenopvangcentra in heel Nederland. Sinds kort onder voorzitterschap van oud-marineman Bob Hommersen (links op de foto). "Dit werk helpt om je weer nuttig en gezien te voelen."

Foto: Fred Lardenoye

En verder

Kort en bondig	4
Nieuwsberichten	
'Ik zie dat het lotgenoten helpt'	6
Interview met politievrouw Patty Birkhoff	
Meer erkenning voor PTSS bij brandweer	12
Interview voorzitter Marcel Dokter (VBV)	
Wegwijzer	13
Over voorzieningen voor dienstslachtoffers	
Van de Bestuurstafel	16
Werken aan toekomst van de BNMO	
Lotgenotencontact	18
Extra activiteiten: varen of modelbouwen	
Van de afdelingen	19
Nieuws, nieuwe leden en overlijdensberichten	
Columns	23
Ad Fundum en Daniel Knecht	

Veteranenloket

Tel. 088 33 40 000

POLITIE

Tel. 0800 1218

BRANDWEER

Tel. 0800 1288

De totstandkoming van de Kareoler wordt mede mogelijk gemaakt door het vfonds met middelen uit de Nationale Postcode Loterij en Bank Giro Loterij. Uw deelname hieraan wordt daarom van harte aanbevolen.

Cruise 'Nu of Nooit' weer drukbezocht

Jong en oud genoot van de riviercruise van de Stichting Nu of Nooit. Foto: Anita Timmer

Circa 160 BNMO-leden en zo'n 80 andere veteranen en dienstslachtoffers genoten op zondag 3 september van de in samenwerking met de stichting Nu of Nooit georganiseerde riviercruise op de wateren rond Arnhem. Namens het hoofdbestuur van de BNMO was algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen aanwezig. Voorts waren er, naast de doelgroep van (voormalig) geüniformeerden die door de dienst beschadigd zijn geraakt en hun gezinnen, een groot aantal vrijwilligers die bijdroegen aan de ambiance. Het was een geslaagde en ontspannen dag aan boord van MS Eureka, een driedeks schip met grote buitenruimten waar volop gebruik van werd gemaakt dankzij het fraaie weer. Ook van de lunch en bijbehorende drankjes werd volop genoten. De organisatie kan terugzien op een zeer geslaagde dag, getuige ook de enthousiaste reacties van BNMO-leden op de sociale media. (RvB)

BNMO neemt deel aan Airborne Wandeltocht

Op zaterdag 2 september werd voor de 76ste keer de Airborne Wandeltocht gehouden in en om Oosterbeek ter herdenking van de gevallen bij de Slag om Arnhem, onderdeel van de Operatie Market Garden. Naar schatting liepen ruim 32.000 deelnemers mee, onder wie een groep BNMO-leden. De afdeling BNMO-Gelderland was aanwezig met een stand om hen te ondersteunen; zij ontvingen een pakket met onder meer een cap tegen de felle zon. (FL)

Indiëherdenking Roermond

Demissionair staatssecretaris van Defensie Christophe van der Maat sprak in Roermond. Foto: Mediacentrum Defensie

In Roermond vond op zaterdag 2 september de jaarlijkse herdenking plaats van de gevallen militairen in het voormalige Nederlands-Indië, Nederlands Nieuw-Guinea en alle internationale missies van na de Tweede Wereldoorlog. Demissionair staatssecretaris van Defensie Christophe van der Maat benadrukte in zijn toespraak het belang van het vertellen van de verhalen van veteranen. "Er schuilt een uniek verhaal in ieder van de mannen die gingen. Die in opdracht moesten vechten of vrijwillig zijn gegaan. En het zijn al die verhalen die de geschiedenis kleuren en een gezicht geven," aldus Van der Maat. Namens de Ministerraad legde de staatssecretaris de eerste krans bij het Indiëmonument in Park Hattem. Zoals elk jaar maakten de 4 F-35's, die boven de herdenking bij het Indiëmonument in een zogeheten missing man-formatie vlogen, veel indruk bij het aanwezige publiek. (FL)

Een deel van de BNMO-deelnemers aan de Airborne Wandeltocht. Foto: Afdeling BNMO-Gelderland

WO II-veteraan Jo van Son (97) overleden

Op 12 juli is Tweede Wereldoorlog- en Indiëveteraan Jo van Son op 97-jarige leeftijd overleden.

Als 17-jarige meldde Van Son zich in oktober 1944 bij de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten in Nijmegen. Als pionier werd hij in maart 1945 ingezet bij het Rheinlandoffensief om de geallieerden te ondersteunen bij het oversteken van de Rijn nabij Rees. Kort na de Duitse capitulatie werd hij in Zeeland nog ingezet bij het ruimen van de vele mijnen die daar door de bezetters waren achtergelaten. In oktober 1946 werd hij naar Engeland verplaatst om klaargestoomd te worden voor Nederlands-Indië. Hij raakte daar in 1949 gewond en werd terug in Nederland lid van de BNMO (zie *de Kareoler* 6-2019).

Van Son was jarenlang detachementscommandant van de BNMO-delegatie in het defilé in Wageningen op 5 mei. En tot op zeer hoge leeftijd bleef hij actief om jongere BNMO-leden op onbaatzuchtige wijze te ondersteunen. Maar bovenal was hij een zeer warme persoonlijkheid die binnen de bond, met name de afdeling Gelderland, bij jong en oud zeer geliefd was. Van Son was onder meer drager van het Mobilisatie Oorlogskruis, het Ereteken voor Oorlog en Vrede en werd in 2004 benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. (FL)

Jo van Son in 2017. Foto: Niek Antonise

Win vrijkaartjes voor film De Vuurlinie!

Op 14 september is de *De Vuurlinie* in première gegaan. Het betreft een film van de in Hollywood succesvolle regisseur Roel Reiné waarvan het verhaal is geïnspireerd op het leven van Afghanistan- en Bosniëveteraan Marco Kroon.

De film volgt losjes het verhaal dat Kroon zelf opschreef in zijn boeken over zijn levensgevaarlijke missie in Afghanistan. Daarbij gaf hij leiding aan een eenheid commando's en kreeg hij later de hoogste Nederlandse onderscheiding, de Militaire Willems Orde (MWO), door koningin Beatrix uitgereikt. Maar de film gaat ook over zijn leven daarna, waarin hij in opspraak raakte. Ondertussen worstelt hij met zijn trauma's, die zijn huwelijk en zijn gezinsleven onder druk zetten. Het juridische gevecht om zijn onschuld te bewijzen wordt daardoor misschien wel zijn moeilijkste missie ooit.

Voor deze film, met Waldemar Torenstra in de hoofdrol en bekende acteurs als Pierre Bokma, Huub Stapel, Angela Schijf en Sally Harmsen in belangrijke bijrollen, verloten wij

namens Dutch Film Works 3 x 2 vrijkaarten! Wil je gratis naar deze film? Stuur dan vóór 25 september een mail, met een korte motivatie waarom en met wie je naar deze film wil gaan, naar redactie@kareoler.nl

Waldemar Torenstra als de door trauma's geplaagde Afghanistan-veteraan Marco in de film *De Vuurlinie*. Foto: Dutch Film Works

'Ik zie dat het lotgenoten helpt'

'Nankurunaisa' is de getatoeëerde mantra op de onderarm van politievrouw Patty Birkhoff. Het is Japans voor: 'Alles komt na verloop van tijd goed'. Het is een getuigenis van de ervaring dat PTSS niet alleen negatieve kanten heeft. Als ervaringsdeskundige draagt Birkhoff haar steentje bij aan het welzijn van lotgenoten die behandeld worden bij ARQ Centrum'45 te Oegstgeest en binnen de Nationale Politie (NP) bij Team Vitaal van de eenheid Amsterdam.

De politiecarrière van Patty Birkhoff (44) start in 2002 in Amsterdam. Ze komt via diverse bureaus in 2008 bij de Beredenen, de politie te paard, en later bij de afdeling Verkeersongevallen Analyse (VOA). Daar wordt ze geconfronteerd met veel ernstige ongevallen, waarvan soms ook goede bekenden slachtoffer zijn. Birkhoff: "De confrontatie ter plekke met de dood van een zeer naast familielid gaf de nekslag. In 2018, een paar maanden na mijn ziekmelding, werd de diagnose PTSS gesteld." Desondanks vond haar direct leidinggevende dat ze weer snel aan het werk kon. Erkenning als dienstongeval werd afgewezen.

Steun

Gelukkig was het haar toenmalige teamchef Bart die zich over haar ontfermde en ook nu nog een grote steun is. "Verder was er niemand die mij hielp. Ik heb zelf alles uit moeten zoeken. Bart heeft mij door het erkenningsproces geloodst. Dertien maanden later kreeg ik de erkenning 'beroepsziekte'. Ik heb veel en goed met Bart kunnen praten en hij ging met me mee, waar nodig. Ik ben hem intens dankbaar." Ondanks haar wil om aan het werk te blijven, ging het niet beter. "Ik werd binnen de NP opgejaagd: ik moest beter worden", aldus Birkhoff. "In een nieuwe poging tot re-integreren startte ik weer bij de Beredenen. Na verloop

van tijd combineerde ik dat met mijn eigen werk bij de VOA. Zo werkte ik uiteindelijk 1 dag bij de Beredenen en 3 dagen bij de VOA. Deze combinatie heb ik, naast mijn therapie, bijna twee jaar volgehouden, totdat Bart, mijn steun en toeverlaat, naar een andere werkplek ging. Ik verloor daarmee mijn, naar mijn gevoel, veilige werkplek. Terwijl ik nog in de ziektewet zat, heb ik gesolliciteerd op een functie bij Team Verkeer."

Dolfijntherapie

Na anderhalf jaar werd in 2019 in Diepen wederom PTSS gediagnosticeerd. Birkhoff: "Eindelijk kon ik in dagbehandeling bij ARQ Centrum'45. Corona kwam, waardoor het veel online therapie werd." De diverse behandelingen, waaronder verschillende groepstherapieën, EMDR en 3MDR, duurden tot in 2021. Helaas zonder resultaat. "Mijn PTSS bleek te ernstig en therapieresistent."

Op eigen initiatief onderging Birkhoff in die periode nog tweemaal een andere therapie, Dolfijn Geassisteerde Therapie in het Amerikaanse Florida. "Toen ik daar de eerste keer heenging, voelde ik mij dood. Door de dolfijnen voelde ik weer een teken van leven in me. Dat gaf zo'n boost!" Ze vertelt dat ze in haar zoektocht naar informatie over PTSS en herstel veel boeken heeft gelezen. Zo kwam ze onder meer in contact met

Trauma Company. "Daar heb ik de cursus Trauma Sensitieve Ondersteuning (TSO) gedaan. Ik begreep toen pas goed waarom je met PTSS reageert, zoals je reageert. Ik leerde mezelf begrijpen en kon daardoor mijn problematiek beter aan anderen overbrengen, met betere hulp tot gevolg."

Partydrug

In 2021 was Birkhoff de eerste deelnemer aan het MDMA-onderzoek binnen Europa. MDMA is het werkende bestanddeel van onder meer de partydrug XTC. Birkhoff: "MDMA zorgde ervoor dat ik tijdens behandelingen bij bepaalde momenten kon blijven, die met EMDR en 3MDR onbereikbaar bleken. Zo kon ik onder meer teruggaan naar het incident met het naaste familielid en leerde ik waarom ik een en ander niet kon verwerken. Dat gaf een doorbraak in mijn herstel en ook toen pas zag ik hoever ik was afgegleden." Tijdens haar re-integratie bij de Beredenen bereed Birkhoff meestal het paard Gemelo. "Hij was mijn favoriet en het toeval wilde dat Gemelo aan het einde van mijn re-integratieperiode daar zelf met medisch ontslag moest. Ik heb hem geadopteerd. Ik heb dagelijks veel plezier met en steun van hem."

Ervaringsdeskundige

Na de cursus TSO werd Birkhoff via de Nederlandse Politie Academie ge-

Patty Birkhoff: 'MDMA gaf een doorbraak in mijn herstel en ook toen pas zag ik hoever ik was afgegleden.'

vraagd om haar verhaal te delen met VOA-collega's. Hetzelfde doet zij inmiddels ook buiten de NP, via Trauma Company. Ook werkte ze mee aan het boek 'Als de sirenes blijven loeien', waarin ze haar verhaal deelt met andere dienstslachtoffers (zie *de Kareoler 4-2021*).

In 2022 stelt haar psycholoog haar de vraag of een functie van ervaringsdeskundige iets voor haar zou zijn. Haar positieve antwoord heeft ertoe geleid dat Birkhoff start aan de 2-jarige HBO-opleiding 'AD Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn' bij de Hogeschool van Amsterdam. "Om deze opleiding te mogen doen, moet ik voor 2 dagen per week een stageplek hebben binnen de zorg. Van de eenheidsleiding heb ik daarvoor toestemming gekregen. Mijn stage mocht ik doen bij ARQ Centrum'45 in Oegstgeest."

Zo begonnen de puzzelstukjes van haar herstelproces steeds meer op hun plaats te vallen en lukte het om van de

nood een deugd te maken. Momenteel is Birkhoff geplaatst bij het Team Vitaal van de eenheid Amsterdam. Haar werkzaamheden als ervaringsdeskundige verdeelt ze gelijk over dit team en ARQ Centrum'45. "PTSS heeft me uiteindelijk ervaringen en kennis gebracht, waarmee ik andere mensen verder kan helpen. Dat geeft erg veel voldoening en mijn deskundigheid vult andere behandelingen goed aan. Ik zie dat het lotgenoten helpt. Dat is zeer dankbaar werk en daar doe ik het voor."

Lorgenotencontact

Tijdens haar herstelproces werd Birkhoff lid van de BNMO, nadat ze had deelgenomen aan de yogadag. "Daar leerde ik de kracht kennen van het delen met en leren van elkaar. Het Nederlands Veteraneninstituut biedt een veilige plek om jezelf te zijn en begrepen te worden. De BNMO vult het gat op waarin je valt als je therapie is af-

gesloten en je het allemaal zelf moet gaan doen." Samen met haar voormalige teamchef Bart bezocht ze ook het programma 'Het moet niet gekker worden'. "Alleen durfde ik dat toen nog niet. Ik hoop dat alle lotgenoten zich realiseren dat dergelijke programma's en het lidmaatschap van de BNMO je verder kunnen helpen. Ook voor mijn man is er veel te halen bij de BNMO, want PTSS heb je niet alleen."

Zo heeft Birkhoff haar ervaringen met PTSS om kunnen zetten tot een nieuw levensdoel, waarbij 'het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven' er een dimensie bij heeft gekregen. Haar advies aan lotgenoten: "Je weet meer dan waarvan je je bewust bent. Pak je herstel in kleine stukjes op en ga niet te snel. Neem de tijd en ruimte om te herstellen, want dan kan je uiteindelijk meer doen. Zeker als je nog in dienst bent. Maar belangrijk is vooral: probeer het!" ■

'Praten over het gevaar was

Hoewel hij als 'gesjeesde student' wat ouder was dan de meeste van zijn kameraden, verwerkte Hans Nijs de in Libanon opgedane ervaringen niet zo gemakkelijk. Het was zijn echtgenote Joyce die merkte dat hij ongewoon gedrag vertoonde. Na contact met het Veteraneninstituut volgde een behandeltraject dat hij eerder dit jaar 'afslot' met een terugkeereis van de stichting Weerzien met Libanon. "PTSS is blijvend, maar de scherpe randjes zijn eraf."

In mei van dit jaar keerde Libanonveteraan Hans Nijs (66) met een missie terug naar Libanon. In zijn koffer zat een bidprentje. "Met deze reis heb ik het overlijden van mijn goede vriend Jos van Asperen kunnen afsluiten", vertelt Nijs. Hij leerde Jos van Asperen kennen in Libanon. "Hij was, net als ik, al wat ouder en had zich vrijwillig gemeld voor de uitzending. We hadden gezamenlijke interesses en gingen vaak op woensdag naar aalmoezenier Jan Granneman om in gesprekken te reflecteren op al dat geweld daar. Het was het begin van een levenslange vriendschap. Ik zal hem eeuwig dankbaar zijn, omdat hij me na Libanon aan Joyce, nu mijn vrouw, voorstelde."

Dienstplichtige

Een gesjeesde student, zo noemt Nijs zichzelf. Daardoor kwam hij in juli 1979 als 23-jarige dienstplichtige bij de Verbindingsdienst terecht. "Ik had niet zoveel zin om als chauffeur op een kazerne mijn tijd door te brengen. Het avontuur lonkte, dus ik heb me direct met drie maten aangemeld, toen de oproep voor Libanon voorbijkwam." In januari 1980 vertrok hij naar Libanon. "Ik werd chauffeur bij de BEVO-cie op het Nederlandse hoofdkwartier in Haris. Toen wij daar aankwamen, waren het nog voornamelijk prefabs. We moesten gelijk een bunker bouwen waar we konden schuilen."

Hoewel hij ook weleens wacht moest lopen, bestond zijn werk voornamelijk uit transporten met diesel en benzine naar de diverse posten. "Ik reed alleen en de veiligheidsmaatregelen waren heel wat minder dan nu. Als je richting Naqoura reed, kwam je in PLO-gebied. Daar heb ik meerdere malen een doorgeladen Kalasjnikov tegen mijn hoofd gehad, gehanteerd door knapen van een jaar of 14 die niet al te vriendelijk keken." Hij vertelt het nu nuchter, maar het deed destijds wel iets met hem. "Ik ging in de overlevingsmodus, want ik kon niets doen. Als het dan voorbij was, trilde ik over mijn hele lijf. Hierover praten was not done."

Bewust

Dat hij al wat ouder was dan de meeste Nederlandse militairen, had voor hem ook nadelen. "Ik was me meer bewust van de gevaren van de bombardementen. In Tyre vielen inslagen met vuur dat oplichtte, iets waar jongere maten enthousiast op reageerden. Maar ik vond het verschrikkelijk wat daar gebeurde." De gesprekken met de aalmoezenier gingen daar ook over. "Dat was toch een beetje om m'n morele kompas goed te houden."

Hoewel hij nooit direct in de vuurlinie lag, kwamen de mortierbeschietingen soms wel akelig dichtbij. "Achteraf gezien heeft dat een grote impact gehad,

want dat is ook wel eens gebeurd als ik onderweg was met een auto met 3000 liter brandstof." Nijs keerde na een half jaar dan ook weer graag terug naar Nederland. "Mijn moeder was ontzettend blij. Ik had besloten om naar Libanon te gaan op het moment dat mijn ouders op vakantie waren. Pas achteraf begreep ik dat ze ontzettend in de rats gezeten heeft. Zelf had ik toen nog nergens last van."

Deur

Nijs kwam uiteindelijk in het onderwijs terecht. Via zijn maat Jos had hij inmiddels Joyce leren kennen en was met haar getrouwd. "Achteraf realiseer ik me, dat ik niet goed reageerde op onverwachte dingen. Dat kon een deur zijn die hard dichtsloeg, maar ook een spontane liefkozing van Joyce. Ik stond regelmatig aan, zeg maar." Zijn vrouw vult aan: "Toen we net verkering hadden, was ik straalverliefd. Dan wil je spontaan even knuffelen, ook in het openbaar. Maar hij moest altijd eerst kijken of anderen het niet zagen. Ook werd hij 's nachts zwetend wakker en zat dan recht op in bed. Hij heeft die bal heel lang onder water gehouden." Het moment waarop haar duidelijk werd dat er echt iets mis was, herinnert zij zich nog goed. "Er was een leerling die een schaar naar zijn rug gooide, terwijl hij iets op het bord schreef. Hij

‘not done’

kwam thuis en vertelde dat verhaal. Ik vroeg: wat heb je gedaan? Hij bagateliseerde het voorval heel erg en toen dacht ik: dit is niet een reactie die hierbij past.”

Behandeling

Nijs functioneerde steeds minder en kwam met een burn-out thuis te zitten. Zijn bedrijfsarts bleek ervaring te hebben met veteranen en raadde hem aan gerichte hulp te zoeken. Na een intake via het Veteranenloket volgde uiteindelijk de diagnose PTSS. “Ik had complexe problematiek en daar heb ik EMDR-behandeling voor gehad. In het Sinai Centrum kreeg ik ook groepsbehandeling met andere veteranen. Het was een opluchting dat ik niet de enige bleek.”

Door de behandeling realiseerde hij zich ook dat PTSS zich bij iedereen anders kan ontwikkelen. “Het hoeft niet altijd om hele grote dingen te gaan. Die ervaring met die jonge PLO-knappen werd getriggerd door die leerling die een schaar naar me gooide. Ik denk ook dat moral injury, los van de PTSS, bij mij een rol heeft gespeeld. De onmacht dat ik eigenlijk niks mocht en kon doen aan al dat geweld.”

Bidprentje

Als hij vertelt over het overlijden van zijn kameraad, wordt hij emotioneel. “Jos was een hartsvriend, ik kon alles met hem delen. Hij leed aan een slopende ziekte die 14 jaar duurde. Het ging steeds slechter met hem en begin dit jaar is hij overleden. Hij is met militair ceremonieel begraven. Het was

Hans en Joyce Nijs
op terugkeerreis in Libanon

heel bijzonder om in de erehaag te staan.”

Al voor zijn overlijden hadden hij en Joyce besloten om naar Libanon te gaan. “Een maand voor vertrek hebben we aan zijn vrouw verteld dat we Jos wilden herdenken op de plek waar we elkaar hebben ontmoet. Zij heeft een bidprentje aan ons meegegeven.” Hans en Joyce zochten de plek op in het Libanese Haris en lazen daar de tekst van het bidprentje voor. “Dat raakte mij behoorlijk en ik heb zijn vrouw dezelfde avond nog gebeld. Zij was in tranen van ontroering. De volgende dag hebben Joyce en ik vlak bij de BEVO-bunker in het gras het geplastificeerde bidprentje een symbolische plek gegeven.”

Half woord

Het weerzien met Libanon was voor

Nijs ook het sluitstuk van zijn verwerking. “Ik realiseer me dat PTSS blijvend is, maar de scherpe randjes zijn eraf. Ik weet nu hoe ik ermee om moet gaan.” Maar het heeft hem meer gebracht: “Ik vond het heel mooi om op de reis medeveteranen te ontmoeten die al dan niet met PTSS moeten dealen. Iedereen is wel door iets geraakt tijdens de missie. Veteranen onderling begrijpen dat. Je hebt aan een half woord genoeg.” Ook Joyce heeft er geen spijt van dat ze is meegegaan: “Voor mij was het doel te proeven, te ruiken en te voelen van en in Libanon. Dat kan niet met foto’s en verhalen. Ik begrijp het nu veel beter. Ik vond het ook prachtig om te zien hoe ontspannen Hans was tijdens de reis. Het was helend voor hem. Ik voel dat en dat is heerlijk.” Hans ten slotte: “Dit heeft ons nog meer samengebracht.” ■

‘Het leek wel oorlog’

Toen hij na een tip van collega’s van de Veiligheidsregio in contact kwam met veteranen voelde Kenny Kicken zich pas echt begrepen. Want de ervaringen die hij als brandweerofficier meemaakte bij de watersnoodramp in Zuid-Limburg van 2021 waren erg heftig. Kicken kreeg er nadien zoveel last van dat hij hulp nodig had.

“Je staat in het ijskoude water, voelt jezelf ook niet veilig maar je staat de hele tijd aan. Met twee portofoons, de ene met oproepen van mensen in nood, de ander van je eigen mensen die zeggen: het gaat niet meer!” Kenny Kicken (38) was als Officier van Dienst actief tijdens de watersnoodramp in Zuid-Limburg. Wat hij zag op weg naar de evacuatie van een verzorgingstehuis was al traumatisch. “Agressie van mensen die hulp willen, auto’s die voorbijdreven, waarvan je niet wist of er mensen inzaten, gegil vanuit ondergelopen woningen van kinderen, een gigantisch harde stroming van het water door de straten. Dat kwam allemaal samen en toen moesten we nog met die loodzware klus beginnen.”

Vrijwillige brandweer

Op zijn 18de tijdens zijn HBO-studie meldde Kicken zich al als vrijwilliger bij de brandweer in Hulsberg. Net als de meeste vrijwillige brandweerlieden stroomde hij na zijn studie als beroeps door en is hij nu opgeklommen tot Officier van Dienst bij de brandweer van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Als we hem spreken heeft hij ‘piketweek’. “Die is maandag om 8.00 uur begonnen en eindigt een week later om dezelfde tijd. Dat gebeurt een keer in de vier weken. Met een beetje geluk slaap je alle zeven nachten door, maar

heb je pech dan moet je meerdere keren op. Ik kan opgeroepen worden voor bijvoorbeeld grote branden en incidenten waarin meerdere auto’s of gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Als leidinggevende stuur ik eenheden aan en doe de coördinatie met andere hulpdiensten en betrokken partijen.”

Dorp onderwater

Dinsdag 13 juli 2021 kan hij zich nog goed herinneren. “Het was een week voor mijn vakantie, waar ik wel aan toe was. Vooraf had het al veel geregend, dus het water stond al best hoog. Voor een oefening zaten we met alle brandweerofficieren aan tafel en van de een na de andere *pager* ging het alarm af. Van de algemeen commandant brandweer van de regio kregen we vervolgens een telefoontje dat we moesten opschalen.” Aanvankelijk dacht Kicken dat het wel mee zou vallen. “Maar toen ik na een oproep op pad ging naar Schin op Geul, dacht ik: Wow, hier staat een heel dorp onder water! De Geul was toen nog laag, het water kwam vooral uit de heuvels en waterbuffers, dus we konden daar nog opgepompt water in lozen. Maar autosnelwegen, straten en woningen waren al ondergelopen. Tot diep in de nacht hebben we zandzakken gelegd en gepompt. Maar op een gegeven moment heb ik iedereen naar

Brandweerofficier Kenny Kicken:
“Als hulpverlener moet je gewoon je leven lang recht hebben op een vangnet.”

huis gestuurd, want de prognoses waren dat het nog dagen zou doorgaan.”

Evacuatie

Vervolgens gaf het KNMI op woensdag code Oranje en zelfs code Rood af. “We zijn bedrijven in Valkenburg a.d. Geul langsgegaan om te checken of ze voorbereid waren. Mensen konden zelf zandzakken vullen. Wel mooi om te zien hoe mensen in de weer waren om anderen te helpen. De hulp kwam overal vandaan, zelfs van Defensie met viertonners uit Oirschot. Dat heeft later echt het verschil gemaakt.” ‘s Avonds moest Kicken naar een verzorgingstehuis met 80 veelal demen-

terende patiënten om een evacuatie te begeleiden en het crisisteam voor te zitten. “Dat waren hele extreme omstandigheden. Terwijl we de evacuatie aan het voorbereiden waren, stroomde het water binnen. De stroom viel uit, het rook naar gas, kortom paniek! En dit bleek nog maar het topje van de ijsberg.” De evacuatie van nog een verzorgingstehuis met een hospice

kwam er gelijk achteraan. “Ze moesten naar een hogere verdieping of werden met de viertonners verplaatst. Dat was een hele zware klus, waarin alles van je wordt gevraagd als leidinggevende. Het ging veelal om mensen in rolstoelen, liften deden het niet. Onze mensen handelden ook nog noodoproepen af uit de naastgelegen ondergelopen wijk.”

Oorlogssituatie

De brandweerofficier had vooral moeite met het feit dat het onmogelijk was om alles aan te pakken en noodkreten te beantwoorden. “Het waren echt oorlogsomstandigheden. We kregen

signalen dat er in Valkenburg bruggen waren ingestort, terwijl we andere soortgelijke bruggen gebruikten voor evacuateroutes. Het was niet meer veilig, dus we hebben ‘s nachts het besluit moeten nemen om met alle operaties te stoppen totdat het weer dag werd.” Toen het stabiel werd, kon hij zich laten aflossen, maar na een hazenslaapje van nog geen drie uur meldde hij zich alweer om verder te gaan met de evacuatie. “In de dagen erna vloog er nog een oud historisch pand in brand, op vrijdag dreigde een dijk door te breken en op zaterdag, toen het water eindelijk gezakt was, dreigde een stuw in Maastricht door te breken. Zondag nog wat kleine incidenten en maandag begon mijn vakantie.”

EMDR

Tijdens de vakantie al merkte hij dat hij de gebeurtenissen niet naast zich neer kon leggen. “Je denkt eerst: dit overkomt mij als brandweerofficier niet, na zoveel jaren dienst. Op een gegeven moment ga je slechter slapen, je krijgt last van angstdromen. Van bepaalde geluiden schrok ik, bijvoorbeeld als ik langs een school liep en kinderen hoorde schreeuwen. Vooral contact met water of het geluid van stromend water maakte me angstig en beelden bleven dan opnieuw binnenkomen. Het waren allemaal triggers.” Na drie maanden kwam Kicken tot de conclusie dat een grens bereikt was. “Mijn directe omgeving zei: het gaat niet goed met je. Dan ga je hulpvragen stellen en kom je tot de conclusie dat dat best moeilijk is in onze branche.”

De brandweerofficier besluit zich kwetsbaar op te stellen en zijn problemen actief uit te dragen om het taboe te doorbreken. “Ik heb maanden gerevalideerd, gesprekken gehad met

het Team Collegiale Opvang en andere collega's. Via de Arbodienst van de Veiligheidsregio ben ik uiteindelijk goed geholpen. Ik had een match met de psycholoog en heb na de diagnose PTSS therapie gehad. Alles waarvan ik dacht dat daarnaast zou helpen, greep ik aan. Dit bleek echt een zoektocht, die nog steeds doorloopt. Heel vaak heb ik mij verbaasd over hoe weinig er binnen de brandweer bekend is over PTSS-klachten en hoe weinig erover gesproken wordt.”

Transitie

Kicken wilde voor hemzelf zijn collega's ook uitzoeken wat hem overkomen was en hoe je ermee kunt omgaan. Daardoor kwam hij in contact met veteranen. “Die begrepen mij en stelden vragen die ik mezelf ook stelde. Zo kwam ik ook bij de politie, die hebben dat reïntegratieproject om mensen met mentale problemen in een prikkelarme kantooromgeving weer langzaam aan het werk te brengen. Alles wat ik mezelf had aangeleerd boden ze daar aan. Wat dat betreft kunnen de Veiligheidsregio's nog wat leren van Politie en Defensie.”

Hij noemt het de transitie van een 'harde mannencultuur' naar werkgeverschap met zorg voor het personeel. “Als hulpverlener moet je gewoon je leven lang recht hebben op een vangnet. Heel veel collega's overkomt wat mij gebeurt is door een opeenstapeling van incidenten. Dat gold ook voor die collega die onlangs bij de Centrale Raad van Beroep zijn gelijk haalde waardoor PTSS nu ook meer erkend wordt bij de brandweer.” (zie kader, pagina 13)

Aantekenboekje

Via een collega met enthousiaste verhalen stuitte hij op de BNMO en werd

lid. "Ik heb zelf heel veel hulp gehad, maar mijn gezin niet. Ik heb jonge kinderen, mijn vrouw is nooit iets gevraagd. Ik zag de website van de BNMO en dacht: daar zitten wel mogelijkheden voor mezelf en mijn gezin om in een begripvolle omgeving ervaringen uit te wisselen."

Tijdens zijn zoektocht naar hulp hield Kicken een aantekenboekje bij met ook tips voor zichzelf en voor zijn collega's. Hij gebruikte het toen hij door het Team Collegiale Opvang van een andere veiligheidsregio werd gevraagd om iets te vertellen over de watersnoodramp. Het sloeg zo aan dat hij nu in heel het land

gevraagd wordt om voor collega's zijn verhaal te doen en aandacht voor PTSS te vragen. Zo heeft hij zijn ervaringen een positieve wending gegeven. "Het is soms best heftig. Maar ik krijg van mijn leiding alle medewerking. Gelukkig wordt het belang ervan ingezien en het geeft mij heel veel voldoening." ■

Meer erkenning PTSS bij **brandweer**

Brandweermensen die door hun werkzaamheden PTSS oplopen, kunnen hun werkgever sneller aansprakelijk stellen. Dat is het gevolg van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep. De zaak was aangespannen door een brandweerman die na een reeks ernstige incidenten PTSS opliep. Voorzitter Marcel Dokter van de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers: "Dit is heel fijn voor mensen die in de knel zitten."

Voorzitter Marcel Dokter van de Vakvereniging van Brandweer Vrijwilligers (VBV) maakte zelf als brandweerman de nodige incidenten mee. Tijdens een inzet op Oudejaarsavond raakte hij gewond door een bewust op hem gerichte vuurpijl. Kort daarop werd hij geconfronteerd met een ongeluk waarbij een man, die nadat hij bevrijd was uit de zwaar ingedeukte auto kwam te overlijden. "Hij had achterin twee kinderstoeltjes, net zoals ik toen had. Ik heb daar een week niet van kunnen slapen. Dus ik ben me ervan bewust dat een optelsom van dat soort incidenten ertoe kan leiden dat je dat niet meer kunt verwerken."

Vetpot

De VBV organiseert 6.000 van de ongeveer 19.000 brandweervrijwilligers die actief zijn voor de 25 Veiligheidsregio's van Nederland. Dokter: "Mensen die niet meer weten waar ze naartoe moeten, bellen uiteindelijk de VBV. Wij zijn allemaal vrijwilligers en met een contributie van 25 euro is het geen vetpot. Dus we hebben geen juridische afdeling, maar kunnen mensen wel doorverwijzen. Zo hebben we ook leden die bijvoorbeeld advocaat of arts zijn en op wie we voor advies een beroep kunnen doen." De VBV kan ook de betreffende Veiligheidsregio's op hun verantwoordelijkheid aanspreken. Dokter: "We zijn niet

specifiek voor individuele belangenbehartiging, maar vaak overstijgt het een enkel belang en we proberen altijd oplossingen te vinden voor de problemen van onze leden."

De uitspraak van de Centrale Raad van Beroep in de zaak van oud-brandweerman Ruud Lohuis, die PTSS opliep door een opeenstapeling van incidenten tijdens zijn werk, noemt Dokter 'heel fijn voor mensen die in de knel zitten'. Brandweermensen kunnen de werkgever daardoor sneller aansprakelijk stellen. In het verleden werd door rechters bepaald dat dergelijke incidenten inherent zijn aan het werk van de brandweer. Maar volgens de hoogste bestuursrechter moeten incidenten 'buitensporig zijn' in relatie tot 'het gewone leven'. Dokter: "Daardoor is het makkelijker om dit aan te tonen. En er zijn vrij veel mensen met psychische klachten."

Registratie

Hoeveel brandweermensen PTSS oplopen vanwege hun werk wordt niet geregistreerd. Dokter: "Daar hebben wij wel al eerder op aangedrongen en het is ook toegezegd door de Veiligheidsregio's. Enkelen zijn begonnen met registreren, maar dat is na een jaar alweer gestopt. Ze willen het als individueel probleem blijven zien en dat is heel triest." Schattingen op basis van de meldingen die wel bekend zijn, komen uit op zeker 50 gevallen per jaar. Dokter: "Net als andere hiërarchische organisaties heerst er ook binnen de brandweer een machocultuur, dus veel blijft onder het radar. Wij pleiten ervoor dat er goed gezorgd wordt voor de mensen die last krijgen van verwerkingsproblemen, helemaal als je dat werk ook nog vrijwillig doet voor de omgeving. De spijtige constatering is dat dat niet altijd zo is." ■

Meer info over de Vereniging Brandweer Vrijwilligers:
www.brandweervrijwilligers.nl

Vergoeding extra kosten door aandoening (2)

In de *Kareoler 3-2023* schreven we al over de mogelijke vergoeding van extra kosten die u moet maken vanwege uw dienstverbandaandoening. Toen al lieten we weten nog wat uitgebreider in te gaan op de verschillende vergoedingen die de Voorzieningenregeling kent. Dat doen we in deze editie.

De voorzieningen die betrekking hebben op de verplaatsing per (rolstoel)taxi of vervoer door derden is een financiële tegemoetkoming in de kosten van het gebruik daarvan. Uw mobiliteitsproblemen zijn een grote belemmering voor u om aan het leven van alledag deel te nemen. Dit is het geval als u niet alleen met het openbaar vervoer kunt reizen, maar wel enige afstand te voet of in uw rolstoel kunt afleggen. Als dit laatste niet mogelijk is, kunt u een kilometervergoeding krijgen voor de kosten van het vervoer door derden.

Kilometervergoeding

Bent u in het bezit van een eigen auto, dan kunt u in aanmerking komen voor een kilometervergoeding. Dit is allereerst mogelijk als u niet met het openbaar vervoer kunt reizen, omdat u zo slecht ter been bent dat ook een (rolstoel)taxi niet meer passend is. Het reizen met het openbaar vervoer kan ook onmogelijk zijn door psychische problemen. De regeling is op dit punt redelijk streng. Zo is het niet voldoende dat het reizen met het openbaar vervoer voor u enige hinder met zich meebrengt. Uw beperkingen moeten ernstig zijn en het gebruik van het openbaar vervoer echt verhinderen. U moet daarbij denken aan ernstige fobische klachten, angst- of paniekstoornissen of een ernstige vorm van een agressiestoornis. Duidelijk moet zijn dat reizen met openbaar vervoer een situatie oplevert die medisch gezien ongewenst of niet aanvaardbaar is. Verder kunt u in aanmerking komen voor financiële hulp bij de aanschaf van een auto, indien u voor uw vervoer aangewezen bent op een niet-standaard

auto. Met een standaard auto wordt een auto bedoeld die iemand met een modaal inkomen kan kopen. Een duurdere auto is dan mogelijk als de standaard auto door uw dienstverbandaandoening niet passend is. In zeer uitzonderlijke gevallen is ook een auto in bruikleen mogelijk.

Inkomen

Of u aanspraak kunt maken op een van deze voorzieningen, hangt ook af van de hoogte van uw totale inkomen. Bij dit inkomen telt uw militair invaliditeitspensioen (MIP) mee. Alleen de bijzondere invaliditeitsverhoging (BIV) blijft buiten beschouwing. Afhankelijk van de hoogte van het inkomen kan een volledige vergoeding worden toegekend of een percentage dat afloopt van 90 naar 10 procent van de volledige vergoeding.

De hoogte van uw eigen inkomen is niet van belang bij de vergoeding van de kosten van de noodzakelijke aanpassingen van een auto. Zolang de beperkingen/vermeldingen (codes) maar op uw rijbewijs zijn aangegeven. Voorbeelden zijn de code voor een prothese van de ledematen, een aangepast remsysteem of de automatische versnelling.

Aanvraag

U kunt uw aanvraag per post indienen bij het ABP, Bijzondere Regelingen Defensie, Serviceteam Voorzieningen, Postbus 4490, 6401 CZ Heerlen. Per e-mail indienen kan ook: brdvz@abp.nl. Heeft u hulp nodig bij het opstellen van uw aanvraag, dan kunt u ook contact opnemen met het Veteranenloket (tel. nr. 088 -3340000). Vraag dan om de hulp van een zorgcoördinator. ■

Vragen?

U kunt uw juridische vragen stellen via de mail: jz@bnmo.nl, onder vermelding van uw naam, contactgegevens en lidmaatschapsnummer. De juridisch medewerker van de BNMO geeft u zo spoedig mogelijk antwoord.

‘Dieren zijn fantastisch en eerlijk’

Het begon allemaal met een beer in Bosnië. Dankzij een initiatief van veteraan Colin Bal geniet die van zijn oude dag in Safaripark Beekse Bergen. Inmiddels zet de stichting Veterans for Animals zich met een team van vrijwilligers in voor diverse dierenopvangcentra in heel Nederland. Sinds kort met een geheel vernieuwd bestuur onder voorzitterschap van oud-marineman Bob Hommersen.

Oud-marineman Bob Hommersen: “Het helpt veteranen om zich weer nuttig en gezien te voelen.”

“Of ik daar iets in herkende? Nou reken maar, een hoop missies die daar beschreven worden, daar heb ik zelf aan meegedaan!”, aldus oud-marineman Bob Hommersen (68). We hebben het over het enkele jaren geleden verschenen en opzienbarende boek ‘In het diepste geheim’ van Jaime Karreman, waarin 16 geheime missies van de Onderzeedienst in de Koude Oorlog beschreven worden.

Hommersen diende als telegrafist van 1972 tot 1980 bij de Onderzeedienst. “Het probleem is dat onze missies nog altijd geheim zijn en de regering heeft besloten om onze generatie niet de veteranenstatus toe te kennen, dus dat

blijft een heet hangijzer. Ik weet dat er mensen op belangrijke posities mee bezig zijn om die erkenning alsnog te realiseren.”

Beren

Na zijn afscheid bij de Onderzeedienst werkte Hommersen onder meer als broker in de financiële sector en in de persoonlijke beveiliging. Inmiddels gepensioneerd raakte hij via een gemeenschappelijke vriend begin dit jaar betrokken bij de door Colin Bal in 2019 opgerichte stichting *Veterans for animals*. Bal werd tijdens zijn missie in Bosnië geraakt door beren die daar als attractie worden geëxploiteerd en on-

der erbarmelijke omstandigheden leven. Samen met zeven maten van zijn uitzending zette hij *Operatie McKenzie* op met als doel geld op te halen voor een reddingsactie van de Bosnische beer Mila. In samenwerking met de organisatie *Bears in mind* lukte het om Mila een aangename oude dag te bezorgen in het Berenbos van Safaripark Beekse Bergen.

Na een tweede initiatief, klussen voor het opvangcentrum *Felida Cat Centre*, richtte Bal de stichting *Veterans for Animals* op. Door Covid waren er nauwelijks initiatieven mogelijk en door persoonlijke omstandigheden zag Bal zich gedwongen om het stokje over te dra-

gen. Hommersen vertelt: “Ik werd eind 2022 benaderd met de vraag of we de stichting weer nieuw leven wilden inblazen. In februari van dit jaar zijn we met een aantal mensen bij elkaar gekomen en kort daarop heb ik het voorzitterschap van Colin overgenomen.”

Partnerschap

Het nieuwe bestuur, waarvan ook veteraan en BNMO-lid Arnold Frijlink deel uitmaakt, is voortvarend van start gegaan. Hommersen: “We zijn inmiddels als buitengewoon lid aangesloten bij het Veteranen Platform en hebben sinds kort een partnerschap met stichting Dierenlot. Zij ondersteunen asielen en dierenopvangcentra met onder meer dierenambulances. Dat contact is via Arnold en zijn vrouw Esther gelegd, toen zij aanwezig waren op een soort ledendag van Dierenlot. Ze vielen op met onze bedrijfskleding en de aanwezigheid van een hulphond en raakten in gesprek. Dat heeft ertoe geleid dat we binnenkort van Dierenlot een klusbus krijgen.”

Ook zijn er nieuwe projecten opgezet. “Dat doen we aan de hand van de aanvragen die we krijgen. Zo hebben we bijvoorbeeld de *Houtsnip*, een opvangcentrum voor vogels in Hoek van Holland, geholpen nadat ze door vogelgriep getroffen waren. We hebben daar een aantal extra verblijven voor vogels bijgebouwd.” De hulp bestaat voornamelijk uit praktische ondersteuning. “Vaak hebben dat soort instellingen zelf niet de beschikking over vrijwilligers die dat kunnen en willen doen. Dan komen wij in beeld om hand- en spandiensten te verrichten.” Onlangs toog de oud-marineman naar Groningen naar het zogeheten *Kattenbos*. “Daar waren door de recente storm bomen gevallen op de hekken, dus daar

moest het nodige gebeuren om het park weer goed af te sluiten.”

Vrijwilligers

Nieuwe aanvragen worden eerst getoetst. “Als er een aanvraag komt, kijken we in eerste instantie of wij het zouden kunnen doen. We letten er ook goed op dat we niet als goedkope arbeidskrachten worden ingezet. Er zijn instellingen die voor heel veel geld een nieuw complex laten neerzetten en dan de rest onder anderen aan ons willen uitbesteden. Dat doen we niet, want zij kunnen immers ook een aanemer inhuren.”

Veterans for Animals beschikt over een klusteam van rond de tien vrijwilligers die voor projecten kunnen worden ingezet. Het betreft voornamelijk veteranen, maar ook andere geüniformeerden zijn welkom om mee te doen. Hommersen: “Op VOC’s en andere ontmoetingscentra voor geüniformeerden in de regio’s waar de klussen worden uitgevoerd, geven we presentaties. We proberen op die manier mensen van de bank af te krijgen om aan wat nuttigs te werken. Zo lukt het vaak om een of meer mensen blijvend aan een dierenopvang te binden om zo bij nieuwe klussen te ondersteunen. En mocht de klus te groot zijn, kunnen ze weer een beroep op ons doen.”

Kameraadschap

Hommersen was eerder ook actief bij het *Veteranen Search Team*. Net als daar zijn bij Veterans for Animals onder de vrijwilligers vaak veteranen die door een uitzending beschadigd zijn geraakt. Hommersen: “Er zijn nogal wat mensen met wie wij werken die helaas

PTSS hebben opgelopen. Zij hebben vaak baat bij dit soort projecten, maar we zeggen dat ze ook moeten aangeven wanneer ze het niet trekken. Het blijft tenslotte vrijwilligerswerk. Ook met de instellingen maken we daar afspraken over.”

De oud-marineman merkt dat het her vinden van de kameraadschap een belangrijke drijfveer vormt om zich aan te sluiten bij de stichting. “Je denkt en voelt hetzelfde en hebt ook dezelfde humor. Vaak is er dan ook nog sprake van dezelfde herkenbare achtergrond, bijvoorbeeld een beschadiging die in de diensttijd is opgelopen. Er is onderling respect. En zeker weten dat dit werk ook veteranen helpt om zich weer nuttig en gezien te voelen. Dat is voor veel veteranen met een fysieke of psychische aandoening een opsteker.”

Donaties

De stichting heeft inmiddels de ANBI-status en is volledig afhankelijk van donaties en giften. “Onlangs hadden we via onze facebookpagina gevraagd of er iemand een tent wilde sponsoren die we kunnen gebruiken om ons te presenteren op lokale veteranendagen. Uit het niets was er een vrouw die ons een prachtige tent heeft gedoneerd. Een supermooie gift, dat gebeurt dus ook!” Zijn motivatie ontleent hij onder meer aan zijn eigen ervaring. Zo heeft hij zijn hele leven lang dieren gehad. “Ik ben niet anders gewend, dat was thuis al zo. Dieren zijn fantastisch. Neem hulphonden. Het is geweldig om te zien hoe ze veteranen hun leven teruggeven,” zegt hij enthousiast. “En”, voegt hij eraan toe, “dieren zijn eerlijk. Bij de mensen ontbreekt dat nog weleens.” ■

Meer info op www.veteransforanimals.nl

Voortgang onderzoek 'Toekomstbestendigheid'

Het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de BNMO vordert gestaag en nadert nu zijn volgende fase. Van 'buiten' naar 'binnen', oftewel er zal een soort dwarsdoorsnede vanuit onze eigen BNMO worden betrokken bij het onderzoek. Onlangs heeft het hoofdbestuur ook weer een bijeenkomst gehad met de begeleidingsgroep van de onderzoekers.

Het hoofdbestuur (HB) benadrukt dat de resultaten van het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de BNMO zullen worden gecombineerd met de uitkomsten van de enquête die wij in samenwerking met Joyce van Assen hebben uitgevoerd. Deze enquête, met inbreng van een groot aantal van onze leden en van alle afdelingen, is uiteraard ook belangrijk voor ons. Overigens dank aan het vfonds, die dit onderzoek mogelijk maakt.

Rondje langs afdelingen

Deze periode gebruikt het HB ook om met alle afdelingen van de BNMO te spreken. Er is met alle voorzitters en secretarissen gesproken over met name de visie vanuit de betreffende afdelingen op de toekomst van de BNMO. Deze gesprekken waren zeer goed en hebben veel informatie opgeleverd. Ze zullen worden meegenomen in de analyse van het onderzoek en de resultaten zullen uiteindelijk voldoende resultaat opleveren om de weg naar 'onze' toekomstbestendige BNMO met elkaar in te kunnen slaan.

Activiteiten

In de afgelopen periode hebben er wederom diverse activiteiten plaats-

gevonden. Zo was er een BNMO-wandelgroep onder leiding van Joyce van Assen (Commissie Kameraadschap) die op 2 september deelnam aan de 76ste Airborne Wandeltocht. Dit jaar was er ook weer een informatiestand die mede verzorgd werd door Irma Wopereis (voorzitter afdeling Gelderland) en Ingrid Reemer (lid van afdeling Noord-Holland en lid van commissie Kameraadschap). Op dezelfde dag vond onze eigen herdenking plaats in Doorn als onderdeel van het programma Indiëherdenking Roermond.

Een dag later namen 160 BNMO-leden deel aan de Riviercruise die georganiseerd werd door de stichting Nu of Nooit met wie wij weer een mooie samenwerking tot stand hebben gebracht. Tijdens de zonnige vaart sprak algemeen voorzitter, Ronald Odenkirchen, diverse leden en andere deelnemers. Naast veel lovende woorden over de activiteiten en programma's van de BNMO, kwamen er ook vragen over de geannuleerde programma's in Doorn. Het bestuur heeft deze beslissing moeten nemen vanuit het oogpunt van onze bedrijfsvoering, de sterk gestegen kosten, het ontbreken van prijscompensatie en de verminderde bijdrage van vfonds. Dat deze beslis-

sing niet vanuit het hart is gekomen, spreekt vanzelf. Na uitleg te hebben gegeven aan de verschillende mensen was men het er over eens dat dit een betreuwenswaardige, maar logische beslissing is. Het bestuur hoopt dat er op enig moment toch een vorm van prijscompensatie kan worden gerealiseerd, al was het maar om tegemoet te komen aan stabilisering van datgene wat wij kunnen bieden in relatie tot de grote vraag naar onze programma's in Doorn.

Dinsdag 5 september werden de BNMO en het NLVi verrast door een bezoek van 'bezorgde' leden en hun partners. Een bezoek dat via social media was

Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen (met anjer) in gesprek met leden tijdens de riviercruise die in samenwerking met de stichting Nu of Nooit werd georganiseerd. Foto: BNMO

aangekondigd. Men had zorgen over de doorgevoerde prijsverhogingen die wij overigens allemaal kennen, dagelijks ondervinden en die helaas ook door het NLVi moeten worden doorberekend. Daarnaast vindt men het niet kunnen dat enige vorm van prijscompensatie door het vfonds hiervoor ontbreekt en dat ook de minister van Defensie op dit vlak in gebreke blijft. Het gesprek dat naar aanleiding van dit bezoek is gearrangeerd, vond plaats met Ronald Odenkirchen, generaal Paul Hoefsloot (directeur-bestuurder NLVi) en trainster/begeleidster Arlette Bordes (NLVi). Tijdens dit informatief en constructief gesprek is veel besproken, tot genoegen van de bezorgde leden, die aangeven niet te zullen nalaten dit te delen op de plaatsen waar het ook thuis hoort.

Programma-aanbod 2024

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het concept programma-aanbod 2024. Op basis van dit aanbod volgt een offerte van het NLVi, waarover het hoofdbestuur zich kan buigen om het te toetsen op de mogelijkheden binnen het huidige subsidiekader van het vfonds. Dit jaar dient de BNMO vroeger dan normaal de begroting voor volgend jaar in bij het vfonds, zodat de huidige bestuurders en directie zich hierover nog kunnen buigen.

Beter zichtbaar

De BNMO is steeds beter zichtbaar, vooral op social media, maar ook tijdens gremia die er toe doen. Daardoor wordt onze onafhankelijke en unieke particuliere vereniging, die bestaat uit vele vrijwilligers, goed onder de aandacht gebracht. Met name dienstslachtoffers die geen veteraan zijn worden in de diverse overlegsituaties als zodanig benoemd om ervoor te zorgen

dat deze belangrijke groep niet wordt vergeten. Voor ons allen en zeker voor het HB vragen deze ontwikkelingen heel veel tijd en energie. Met elkaar hebben wij het juiste pad ingeslagen en zien wij, ondanks de soms lange (bestuurlijke en politieke) lijnen, langzamerhand de effecten hiervan. Ook u kunt de BNMO helpen met de betere zichtbaarheid op de diverse social media platforms, al was het maar met een duimpje/like!

Wijziging contributie

In de week van 18 t/m 22 december 2023 worden de contributiebrieven aan alle leden en donateurs per post verzonden. De automatische afschrijving vindt in de derde week van januari 2024 plaats. Leden die niet voor de automatische afschrijving hebben gekozen, worden verzocht om de betaling handmatig in de derde week van januari 2024 te verrichten. Een schriftelijke betalingsherinnering gaat plaatsvinden in de tweede week van februari 2024. Tijdens de Bondsraad in maart 2024 ontvangen de afdelingsbestuurders een overzicht van openstaande contributies, met het verzoek om vanuit de afdeling hier actie op te ondernemen. Het dagelijks bestuur neemt in haar vergadering op 2 april 2024 een beslissing over wat er gaat gebeuren met leden die een achterstand van soms meerdere jaren hebben. Conform het van toepassing zijnde reglement, behoort roeyement tot de mogelijkheden. *Zolang een lid niet aan de contributieverplichting(en) heeft voldaan, kan hij/zij geen gebruik maken van de programma's en/of activiteiten van de BNMO.*

Wijziging eigen bijdrage

Door sterk verhoogde kosten heeft het HB ook het voorstel gedaan aan

de bondsraad om de eigen bijdrage voor deelname aan programma's zoals vermeld in de activiteitengids aan te passen. Ook hier zullen wij u tijdig over informeren.

Vacatures

Op dit moment staan er nog enkele vacatures binnen de BNMO in Doorn open. De eerste betreft de vacature van algemeen penningmeester. Als HB blijven wij hierop werven. Naast deze functie, staat binnen het Team Vereniging Ondersteuning (TVO) de functie van Commercieel/PR (externe betrekkingen) open. Op deze vacature heeft het dagelijks bestuur meerdere sollicitanten gesproken en begeven wij ons in de richting van het tweede en mogelijk arbeidsvoorwaardengesprek. We hopen dan ook dat wij hier spoedig in kunnen gaan voorzien.

Voorts heeft onze ledenadministrateur Johan Schuurman kenbaar gemaakt wegens zijn verhuizing naar Noordoost Groningen in goed overleg te willen gaan stoppen met het voeren van de ledenadministratie. Het HB is hem heel dankbaar voor het vele goede werk dat hij heeft verricht er heeft immers al een flinke administratieve opschooning plaats gevonden van de ledenadministratie. Johan wil ook graag voor een goede overdracht zorg dragen. Inmiddels staat de vacature voor een ledenadministrateur open. Hierop is reeds respons ontvangen en het dagelijks bestuur plant de sollicitatiegesprekken. Wij hebben de verwachting dat binnen enkele weken deze vacature is ingevuld. Daarbij kiezen wij ervoor om deze functie te integreren binnen het TVO. Daardoor kunnen onze collega's van TVO meer complementair aan elkaar zijn. Als het zover is, komen wij met nadere informatie hierover. ■

Extra activiteiten in het najaar

Naast de programma's in de Activiteitengids organiseert de BNMO het hele jaar door losse activiteiten op sportief en recreatief gebied. Zo zijn er ook het komend najaar extra activiteiten.

Varen met de RV 29

Op **zaterdag 28 oktober** organiseert de BNMO een dagje varen met de historische boot RV 29. Het betreft een originele genieboot uit 1954. In het verleden is deze boot eigendom geweest en gebruikt door de Koninklijke Landmacht, maar tegenwoordig is hij eigendom van het Geniemuseum. De boot wordt onderhouden door vrijwilligers, die er af en toe ook rondvaarten mee maken.

Deze dag is speciaal bedoeld voor BNMO-leden en hun partner (geen kinderen) die fysiek ook in staat zijn om de boot zelf te betreden. Er zijn diverse opstapjes van zo'n 20 cm hoog. We varen van Hedel naar Heusden. In Heusden genieten we van een lunch bij restaurant Havenzicht. Er is plek voor 28 personen. De kosten zijn € 15,- per persoon, inclusief lunch en 2 drankjes bij het restaurant. ■

Je kunt je aanmelden tot 11 oktober via het mailadres evenementen@bnmo.nl onder vermelding van 'Varen met de RV 29', je gegevens en lidnummer.

Workshop Modelbouw

Op **zaterdag 11 november** vindt weer een Workshop Modelbouw plaats in samenwerking met de stichting Scale Models For Vets. Voor leden die het leuk vinden om met modelbouw bezig te zijn of degenen die het eens willen uitproberen. Ervaring is niet nodig en voor alle materialen wordt gezorgd. In de workshop ga je onder begeleiding aan de slag met modelbouw en maak je kennis met de andere deelnemers en eventuele introducés. Eerdere workshops hebben aangetoond dat het een ideale manier is om saamhorigheid, verbondenheid en kameraadschap te ervaren. Daarnaast maak je kennis met een hobby die wellicht naar meer smaakt. Bij veel deelnemers zorgt modelbouw voor rust, ontspanning en gezelligheid.

De workshop vindt plaats bij het NLVi in Doorn. De oprichter van de stichting Scale Models For Vets is zelf een veteraan met PTSS. Hij is ooit begonnen met modelbouw om maar 'iets' te doen te hebben. Gaandeweg merkte hij dat het bouwen hem rust gaf, vanwege de concentratie en focus die hij hiervoor nodig heeft. De stichting faciliteert bouwavonden en -middagen voor veteranen en stelt daarvoor bouwmaterialen ter beschikking. De workshop is van 9.30 – 16.00 uur en er geldt een eigen bijdrage van € 15,- per persoon. Koffie/thee en de lunch zijn daarbij inbegrepen. ■

Je kunt je aanmelden via het mailadres evenementen@bnmo.nl onder vermelding van Workshop Modelbouw, je gegevens en lidnummer.

Aanleveren kopij

In deze rubriek kunnen alle BNMO-afdelingen kort en bondig hun nieuws melden. Per afdeling geldt een maximum van in totaal 300 woorden zonder foto's en 250 woorden met maximaal twee foto's (in hoge resolutie, minimaal 1 MB). Heeft uw afdeling meer nieuws te melden? Verwijs dan naar uw eigen website. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij te redigeren en in te korten.

Deadlines Kareoler 2023

Kareoler 6	Dinsdag 3 oktober
Kareoler 7	Dinsdag 21 november

Friesland

Contactdag Havelte

Op 30 juni werden we in Echos Home in Havelte gastvrij ontvangen. Na de gebruikelijke kop koffie met wat lekkers kregen we een presentatie van Jelle Kootstra over Flugplatz Steenwijk/Havelte. Jelle is tevens schaapherder in dit gebied, waar zijn schapen zo'n 350 hectare begrazen voor met name Defensie. De presentatie ging over de aanleg van de startbaan bij Havelte door de Duitsers. Hoe in 10 maanden een startbaan werd gelegd en wat hier in de oorlog allemaal plaatsvond qua bombardementen. De foto's spreken boekdelen. Bizar feitje is dat op Havelte tegen de 600 ton aan bommen is gegooid. Een grote hoeveelheid vergeleken met het bombardement op Rotterdam, waar dit rond de 160 ton was. De schade in Rotterdam was uiteraard vanwege de dichte bebouwing wel vele malen groter.

Na de presentatie konden we aanschuiven voor de 'blauwe hap'. Daarna stond er een huifkartocht op het programma. De tocht voerde ons door het Holtingerveld waar het hele verhaal van Flugplatz Steenwijk/Havelte zich afspeelde. Tijdens de rit werden we nog even uitgedaagd door een dicht hek, maar de bestuurder wist de kar met een knap staaltje stuurmanskunst door de bosrand eromheen te leiden. Terug bij Echos Home sloten we af met een kop koffie, waarna iedereen op huis aanging. Een geslaagde dag. (Margreet Moorlag)

Agenda

15 november: Contactdag van 10.00 - 15.00 uur.
Opgave vóór 7 november bij m.moorlag@bnmo.nl
De eigen bijdrage voor deze dag wordt later bekend gemaakt.

9 december: Eindejaarsbijeenkomst

Gelderland

Contactdag Schaarsbergen

Op 5 juli vond de contactdag plaats in het Echos Home te Schaarsbergen. Naast een gezellig samenzijn met een barbecue konden de leden ook een bezoek brengen aan het Arnheems Oorlogsmuseum '40-'45. Voor velen was dit een snoepwinkel aan historie over de Tweede Wereldoorlog. Het museum geeft behalve een algemeen overzicht vooral een zo nauwkeurig mogelijk beeld van wat er zich allemaal in Arnhem en omgeving heeft afgespeeld tijdens de oorlogsjaren. De collectie is mede mogelijk gemaakt door particulieren die in het bezit zijn van unieke materialen. Het museum krijgt met regelmaat schenkingen van dergelijke materialen en voorwerpen van mensen die graag willen dat hun schenking met liefde en zorg tentoongesteld wordt voor een breed publiek. Het materiaal komt niet alleen uit Nederland, maar ook uit andere landen die betrokken waren bij de Tweede Wereldoorlog. Kortom, wederom een geslaagde dag!

Contactpersonen

Als afdeling zijn we trots op onze contactpersonen en op onze coördinator contactpersonen Johannes Veltman. Inmiddels coördineert hij al bijna 5 jaar het contactpersonenwerk binnen de afdeling Gelderland. Dit doet hij met veel passie en zijn vrouw Esse ondersteunt hem hierin. Tijd om mijn waardering en die van de overige bestuursleden te laten blijken door ze in het zonnetje te zetten. Vanwege andere verplichtingen konden de overige contactpersonen niet aanwezig zijn, maar ook zij hebben hun presentje mogen ontvangen. (Irma Wopereis)

Noord-Holland

Verslag OPD

Van 5 tot 9 juni vonden de OPD-dagen plaats van onze afdeling. Zoals vanouds was het weer een gezellige boel met veel variatie in het programma dat samengesteld was door Wouter.

Een van de hoogtepunten was de barbecue, die vanwege het warme weer buiten op het terras plaatsvond en prima was verzorgd door de kok van het Nederlands Veteraneninstituut. Ik zou zeggen: op naar de volgende OPD Noord-Holland! (Jan Rost).

Foto: Jan Rost

Utrecht/ 't Gooi

Oproep vrijwilligers

We hebben nog steeds mensen nodig voor het bestuur en als contactpersoon. Denk er eens over na om als contactpersoon een aantal medelotgenoten eenmaal per jaar te bezoeken. We willen als bestuur ook graag op een zaterdag een activiteit organiseren waarbij ook de kinderen welkom zijn. Als je daar ideeën over hebt, dan horen we dat graag (stuur een mail naar c.s.hellinga@bnmo.nl).

Zuid-Holland

Zomerbarbecue

Beachclub Titus in Kijkduin was op zaterdag 29 juli het decor van de zomerbarbecue van onze afdeling. De weer-

goden waren de leden van de afdeling goedgezind, want bij de start van dit evenement om 16.30 uur was er geen wolkje aan de horizon te bekennen. Dit terwijl het die middag tot circa 14.00 uur nog stevig had doorgeregend. In de serre van de Beachclub genoten de leden van de zon en het welkomstdrankje met borrelgarnituur. Daarna was het tijd voor een geweldige barbecue met vlees en vegetarische varianten. Al direct na de start zochten de leden elkaar op en werden fijne gesprekken met elkaar gevoerd. Secretaris Wim van den Burg heette de leden van harte welkom en gaf uitleg over de huidige stand van zaken in de afdeling. Een bijzonder welkom ging naar de voormalige algemeen voorzitter van de BNMO Bert Dedden. Om half acht werd de bijeenkomst beëindigd en keerden de leden zeer tevreden huiswaarts.

Zeeland

Gezinsdag Goes

Woensdag 12 juli organiseerden we onze jaarlijkse gezinsdag. Deze keer bij uitspanning De Vierlinden in de Hollandse Hoeve te Goes. Rond 15.30 uur kwamen de eerste bezoekers binnen en zodra de meeste deelnemers er waren, werden we getraceerd op een mini high-tea. Hierna werden de deelnemers in groepjes ingedeeld en werd er fanatiek minigolf gespeeld. Tussen de bedrijven door werd er bijgepraat onder het genot van een lekker drankje en het mooie weer. Na zo'n anderhalf uur vonden de meesten het wel genoeg en zochten elkaar weer op om gezellig bij te praten. Om ongeveer 18.00 uur stond er een voortreffelijke barbecue gereed waar dan ook heel goed gebruik van werd gemaakt. Alles bij elkaar was het een heel gezellige middag. Ook was het heel fijn om enkele jongere leden te mogen ontmoeten. Rond 20.00 uur namen we met een voldaan gevoel weer afscheid van elkaar. (Rob Voet)

Veteranendag Middelburg

Op 10 juni vond de traditionele veteranendag in Middelburg plaats, dit keer echter beperkt tot een evenement op het Abdijplein. Onze afdeling was met een stand aanwezig. Deze werd bemenst door Casper Hoogzaad, Fred Weijer en ondergetekende. De kraam was opgetuigd met vlaggen, zodat we goed herkenbaar waren. De BNMO-fietsbellen vonden gretig aftrek. We kregen van diverse bezoekers relevante vragen en konden duidelijk maken waar onze vereniging voor staat. Het bestaan van en de weg vinden naar mogelijkheden om hulp te bieden, is niet zo makkelijk, bleek uit deze gesprekken. Op het plein waren oude legervoertuigen te bezichtigen en naast ons was een stand waarin Defensie gepromoot werd. Vertegenwoordigers van de diverse onderdelen van de krijgsmacht hielden toespraken en legden herdenkingskransen. Onder de aanwezigen waren ook burgemeesters van sommige gemeenten. Onder begeleiding van 'Backpipes' werden de gevallen herdacht. Al met al een warme dag met emoties, die werd afgesloten met een heerlijke blauwe hap op een zonnig Abdijplein. (Rinie Vaane)

Noord-Brabant

Hij is terug!

Na jaren ondankbaar in een bouwput te hebben gelegen, is de zwerfkei weer terug en heeft een mooie plaats in de tuin achter het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi). De steen heeft als titel 'Onverzettelijkheid', is ontworpen door Henk Groenhuis en vervaardigd in graniet en brons. De steen is aangeboden door het ministerie van Defensie op 15 mei 1984 ter gelegenheid van de opening van het BNMO-centrum door Hare Majesteit Koningin Beatrix en onthuld op 17 mei 1985 door staatssecretaris drs. W.K. Hoekzema. De steen is een eerbetoon aan alle oorlogs- en dienstslachtoffers en is indertijd gevonden aan de kust van Normandië. Daarna is deze bewerkt en versierd met een sculptuur.

Onder aanvoering van oud-afdelingsvoorzitter Sjef Verhagen heeft onze afdeling altijd gepleit om de steen weer terug te krijgen op een plaats die hij verdient. Het heeft zijn vruchten afgeworpen en de steen heeft nu een mooie plaats gekregen. Tijdens de OPD Brabant kreeg Sjef al diverse vragen waarvoor de steen diende.

Of dit de definitieve plek is, weten we nog niet omdat we begrepen van algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen dat er gewerkt wordt aan een Memory Lane waarbij alle beelden etc. in Doorn een plaatsje krijgen. (Erwin van Eijndhoven)

Limburg

Herendagtocht

Op donderdag 20 juli was het eindelijk zo ver: we gingen naar de NATO-vliegbasis in Geilenkirchen. Na een annulering op 29 juni kon het nu wel doorgaan. We begonnen met een lunch in Eyselshoven, waarna we ons om 13.00 uur bij de wacht meldden. We kregen een film te zien over het reilen en zeilen op de vliegbasis en een tour over de basis. Halverwege de tour stonden 3 AWACS-vliegtuigen opgesteld, waarvan we er een mochten bezichtigen. Om 15.30 vertrokken we weer naar Eyselshoven om te kegelen op de mooie banen van Kegelhal Socio. Deze geslaagde dag werd afgesloten met een goed verzorgd diner.

Damesdag

Op 5 oktober is er een gezellige dag voor dames georganiseerd. Om de prijs wat te drukken maken we geen dagtocht met de bus. Net als vorig jaar blijven we op één locatie, namelijk restaurant 'Int Brookx' in Stevensweert. Na de koffie met vlaai gaan we creatief aan de gang. Na de lunch volgt een presentatie van een doktersassistente die ook al 11 jaar actief is als holistisch genezer.

Agenda

- 5 oktober: Damesdag in Stevensweert
- 10 december: Kerstviering in Heerlen
- 17 december: Kerstviering in Stevensweert

Alle data zijn onder voorbehoud!

Secretariaten van de afdelingen

Noord Nederland

H. de Jong (waarnemend secretaris), Tel.: 06-20822391,
e-mail: h.dejong@bnmo.nl

Friesland

Erik de Wit, Pier Thomasstrjitte 11, 9089 CC Wytgaard,
e-mail: erik1972@kpnmail.nl

Overijssel

Paul de Reus (waarnemend secretaris), Hofakkers 33, 7861 AR
Oosterhesselen, tel.: 06-51938105, e-mail: p.dereus@bnmo.nl

Gelderland

P.H.M. Winands, Goudakkerstraat 11, 6952 BD Dieren,
tel.: 06-26555920, e-mail: p.winands@bnmo.nl

Utrecht/'t Gooi

C.S. Hellinga, Kastanjelaan 17, 1231 XZ Loosdrecht,
tel.: 06-53481297, e-mail: c.s.hellinga@bnmo.nl

Noord-Holland

W.J. Moonen, Van Lenneplaan 54, 1985 AH Driehuis,
tel.: 06-51131570, e-mail: w.moonen@bnmo.nl

Zuid-Holland

W. van den Burg, tel.: 06-40551361,
e-mail: w.vd.burg@bnmo.nl

Zeeland

J.M. den Hollander, Van Teijlingenstraat 12,
4388 CZ Oost-Souburg, tel.: 0118-461113,
e-mail: h.den.hollander@bnmo.nl

Noord-Brabant

E.W.A.M. van Eijndhoven, Europalaan 138,
5283 AS Boxtel tel.: 06-51535910
e-mail: e.vaneijndhoven@bnmo.nl

Limburg

mw. B.H.M. Deneer-Maassen, Hofstraat 45, 6019 CC Wessem,
tel.: 0475-562436, e-mail: b.deneer-maassen@bnmo.nl

Politie

A. van Donselaar, Herderhof 9, 3833 JV Leusden,
tel.: 06-40904993, e-mail: a.van.donselaar@bnmo.nl

In dankbare herinnering

B.L. Linssen-Smeets	Susteren	95	J.H.F. van Son	Nijmegen	97
C.J.H. Brankaert	Veldhoven	94	L.M.H. van Haaren	Nijmegen	88
J.C. Wouters	Breda	90	E. Bakker-Redjaletsana	Oosterwolde	95
W.J. Puntman	Bemmel	95	S. Lankreijer-van Doorn	Laren	95
D.E.M. Potjes-Karsten	Ursem		A.J. Versluis	Ter-Aar	96
J.C.G. Versleijen	Horst	77	L. Stroeve-Rozema	Groningen	93

Welkom bij de BNMO

N.T.C.J.G. Jansen	Buitenland	K.H.A.H.M. van Glabbeek	Politie
S Kerkstra-Blaauw	Friesland	M.R. Geway	Politie
H. van de Vuurst	Gelderland	C.J. Appel-Kok	Politie
H.I. van Dijk	Gelderland	H.J. Gravesteijn	Politie
V.M. Pater	Gelderland	R Bierhuizen	Politie
K.A.H. Kicken	Limburg	E.C. Merkelbach	Politie
P.J.E. Dirkx	Noord-Brabant	H.M. Boon	Politie
D. van de Sande	Noord-Brabant	M.E. de Jong - Verstraeten	Politie
A van der Bent	Noord-Brabant	P.J.E. Timmers	Utrecht/'t Gooi
K Daniëls-Tonkes	Noord-Nederland	A.J.C. Lugtenburg	Zeeland
T. Kuivenhoven	Overijssel	D.P. Zevenbergen	Zuid-Holland
B.H. Gringhuis	Overijssel	C.M. Lokerse	Zuid-Holland
R.J.M. Opgenhaffen	Politie		

Inspiratie

Er zijn zo van die zaken die een mens inspireren. Zaken uit het verleden (voer voor machtswellustelingen, zoals Poetin), zaken uit het heden (bijvoorbeeld de energietransitie) of zaken in de toekomst (leven op Mars). Die inspiratie van mensen mag je terugverwachten in inspirerend leiderschap. Zo mogen we hopen dat de val van het kabinet inspireert tot een daadkrachtigere en realistischere nieuwe politiek.

De korpsleiding mag zich ook wel eens laten inspireren. Want beseffen zij wel dat het er op straat, anders dan op kantoor, niet altijd even gezellig, vriendelijk en begripvol aan toe gaat? Dat de politiemens op straat hoge verwachtingen mag hebben van bereikbaarheid via verbindingsmiddelen? Begrijpt de korpsleiding dan niet dat de uitvoerende politiemensen ook hoge verwachtingen van hun superieuren hebben?

Wat inspireert onze bestuurders nou eigenlijk? Macht, geld, eigenbelang, vasthouden aan gewoontes, met je kop onder het maaiveld blijven, wijzen naar anderen, de schuld bij anderen leggen? Allemaal ingrediënten die een succesvolle (management)carrière, ook binnen de Nationale Politie, als vanzelfsprekend lijken te verzekeren.

Waar blijft de inspiratie om het eens anders te gaan doen met diensslachtoffers? We begrijpen allemaal dat dit niet het eenvoudigste probleem is, tenminste als je ze er niet zo snel mogelijk en tegen zo min mogelijk kosten als rotte appels uit je zelf gekoesterde fruitmandje knikkert. Vele diensslachtoffers beschikken namelijk over een berg aan ervaring, kennis en contacten. Het zijn mensen die waardevol zijn voor de bedrijfsvoering. Waarom zou je van die mensen af willen?

Het gaat hier namelijk niet om de kille cijfertjes, mooie sier voor de Bühne of het juridisch indekken van claims, maar om goedwillende en deskundige mensen die zich met hart en ziel kunnen inzetten voor de Nationale Politie en voor de maatschappij. Deze mensen verdienen geen ontslag. Ze verdienen het om gezien, ingezet en gewaardeerd te worden. Dat is 'Samen sterk' en dat vereist inspirerend, geen demotiverend, leiderschap. Of zoals de korpschef beloofde: "We gaan er alles aan doen om die mensen binnenboord te houden." Laat maar zien dan! ■

Ad Fundum is diensslachtoffer met PTSS en heeft jarenlang bij de Nationale Politie gewerkt in diverse functies. Ad Fundum verzet zich tegen de wijze waarop binnen het politie(ke)bestel met diensslachtoffers wordt omgegaan. Daarbij is er een grote mate van betrokkenheid bij het wel en wee van lotgenoten en de BNMO.

European Para Championships

Als ik terugkijk op mijn ervaring met de *European Para Championships*, kan ik met trots zeggen dat het een onvergetelijk avontuur was. Het begon allemaal met de individuele competitie. Bij de eerste wedstrijd was ik vanaf het begin niet scherp. Ik liet me al vroeg in de wedstrijd verrassen door een aanval en viel op mijn schouder. De strijd ging verder met een grondgevecht, maar de scheidsrechter legde de wedstrijd stil en kende mijn tegenstander alsnog een lpon toe. Gedesilluseerd verliet ik de tatami. Op zo'n lullige wijze een wedstrijd verliezen is niet waar ik voor getraind heb.

Door een gunstige loting en de uitslagen van de andere wedstrijden mocht ik verrassend alsnog voor brons vechten. Het was een intense strijd, die ik helaas verloor en daardoor eindigde ik op een vijfde plaats. Maar het hoogtepunt van het kampioenschap was zonder twijfel een samengesteld team van Roemenië, Zweden en Nederland in de Teamcompetitie. Revanche, want niet alleen ik, maar ons hele team wist alle wedstrijden te winnen. Voor het eerst in de geschiedenis is een samengesteld team Europees kampioen!

De *European Para Championships* waren niet alleen een kans om mijn vaardigheden te tonen, maar ook een platform om anderen te inspireren. Ik hoop dat mijn prestaties anderen met een beperking heeft laten zien dat ze hun dromen kunnen najagen en obstakels kunnen overwinnen. Para-judo heeft me geleerd dat beperkingen slechts een woord zijn. Doorzettingsvermogen en vastberadenheid zijn de sleutel tot succes. Het was een event vol uitdagingen, overwinningen en inspiratie. Ik neem deze ervaring mee naar het wereldkampioenschap. Het motiveert mij om mijn grenzen te blijven verleggen. ■

Irakveteraan Daniël Knegt kreeg een zwaar ongeval tijdens een oefening met de luchtmobiele brigade. Het voertuig waarin hij zat, raakte van de weg en belandde boven op hem, met levensbedreigende verwondingen en blindheid tot gevolg. Hij knokte zich een weg terug en besloot de beste te worden in sport. In 2024 wil hij meedoen aan de Paralympische Spelen in Parijs.

Vrede maken we samen

Het leven in vrede en vrijheid is geen vanzelfsprekendheid. Daar moeten we samen aan blijven werken. Daarom is vfonds, het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg, trotse partner van de BNMO.

Vfonds kan, mede dankzij inkomsten uit loterijen, jaarlijks ruim 200 initiatieven steunen die, vanuit de lessen getrokken uit het verleden, bijdragen aan vrede en vrijheid in Nederland. Deze initiatieven zijn uiteenlopend: van veteranenreünies en films zoals de Slag om de Schelde, tot aan theatervoorstellingen en innovatieve onderwijsprojecten. Verschillende generaties worden zo gestimuleerd zich hier actief voor in te zetten. Wilt u ook bijdragen aan vrede & vrijheid? Kijk dan op vfonds.nl/steun-ons.

